

Sodan vaikutus siirtolaisuuteen

Niiden kolmentoista kuukauden ajalla, jolloin Euroopassa on verta vuodattettu, on kirjoitettu kokonaisia kirjastoja sodan vaikutuksesta sotivien ja puolueettomien maiden taloudelliseen ja yhteiskunnalliseen elämään.

Yhdysvaltoihin sota vaikuttaa tuntuvasti. Nyt sodan kestäessä se on tuonut monelle teollisuuden haaralle huomattavaa vilkkautta. Itse asiansa se on helpottanut sen taloudellisen pulan ohi menemistä, jota alkoi ilmetä sodan syttyessä. Mutta mikä on sodan vaikutus sitten kun se on ohi, kun rauha kansojen välillä on solmittu?

Jotkut arvelevat vakavimman seurauksen sodasta olevan työväen puutteen. New Yorkin sataman siirtolaismissioneri Frederick C. Howe kirjottaa siitä, erittäin suurella asiantuntemuksella, seuraavaan tapaan:

Tuhoisaksi käypä työväen puute on yksi niitä seurauksia, joita sota tuopi Yhdysvalloille. Työväen puute tulee olemaan suurin niillä teollisuusaloilla, jotka käyttävät ulkomaalaisia työvoimaa. Työvoiman puutteen laajuuden ja pitkäaikaisuuden määrää Euroopassa ja Yhdysvalloissa vallitsevat olosuhteet sodan päättyessä.

Siirtolaisten Yhdysvalloista poismuuttaminen sen järestä kuin sota alkoi on ollut yläpuolella normaalin. Kun otetaan huomioon, että höyrylavayhtiöt eivät ole kulettaeneet terveillä ihmisillä vakalaisia ja itävaltalaisia miehiä kotimaihinsa. Maahantulo sitävastoin on huvennut aivan mitättömiin.

Siirtolaisuus Euroopasta Amerikkaan riippuu niistä olosuhteista, jotka Euroopassa sodan järestä vallitsevat. Kukaan ei käy toimilnsa täydelleen entiseen tapansa ja sitten kun sota on ohi, ei ole helppo tehtäviä korjata olosuhteita. Miljoonia miehiä on surmattu ja toisia miljoonia on tullut työkyvyttömiksi tautien ja haavojen takia. Sodassa olleita maata tarvitsevat jokaisen miehensä uudelleen luomaan rappiolle joutuneita teollisuusksiaan. Saksa, Suurbritannia, Ranska ja Belgia luonnollistakin heti ryhtyvät uudelleen rakentamaan teollisuusksiaan turkotuksella takaisin vallottaa kaupan, jonka sota on hä-

vittänyt tai kääntänyt toisiin uomiin. Venäjän, Itävalta-Unkarin, Italian ja Balkanin valtojen kyky nopeasti tointua sodan antamista iskuista, on epäilyttävää. Kaikissa tapauksissa tulee suuri uudelleen rakentaminen ja siihen työhön ei ole työläisiä riittävästi saatavissa. Lyhyesti sanottuna Euroopassa on enempi työtä kuin miehiä työtä tekemään. Välttämättömänä seurauksena siitä on palkkojen kohoaminen.

Siirtolaisuus Yhdysvaltoihin nousee ja laskee maassa vallitsevan varallisuuden mukaan. Siirtolaisuusviraston julkaisema kartta, jossa esitetään numeroita vuodesta 1820 lähtien orottaa kalliiden aikojen pikaista ja läheistä vaikutusta siirtolaisuuteen. Siirtolaiset tulevat tänne ainoastaan tekemään työtä silloin kun tietävät työtä olevan saatavissa. Venäjältä tulevat siirtolaiset jättävät isänmaansa poliittisen sarron takia, mutta monet etsivät vain parempaa ansiota kuin mitä heillä oli kotimaassaan.

Sodan päättyttyä Euroopan maissa täytyy panna naisia niillekin tuotannon aloille, joilla ennemmin työskenteli yksinomaan miehiä, mutta on hyvin epätodennäköistä voidaanko silläkään työvoiman puutetta poistaa. Palkat nousevat ja lopettavat maasta muuton. Sen lisäksi eri hallitukset ovat pakotettuja paremmin huolehtimaan järellä olevista kansalaisistaan. Siksi siirtolaisuus Yhdysvaltoihin on vähemmän tuntuva ellei Yhdysvallat kykene korottamaan palkkoja, mutta korotuksen pitäisi olla niin suuri, että se tulisi tuhoisaksi nykyiselle teollisuusjärjestelmälle. Tämä olkoon sanottu tänne tulevista muukalaisista. Puhuttakoon myöskin niistä, jotka jo ovat täällä. Parhaimpinakin aikoina täällä on suuri määrä siirtolaisia, jotka eivät ole löytäneet El Doradoaan tämän maan rajain sisäältä, jotka ovat tyytymättömiä outoon elämään täällä ja ikävöivät kotimaahansa. He palaavat niin pian kun saavat tarvittavat rahat. Toiset, jotka ovat säästäneet vähän rahoja, työttömyyden tullen palaavat heti kotimaihinsa, koska voivat siellä elää halvemmalla. Kaikki he kiiruhtavat kotiaan

kuultuaan edes vihjauksen siellä maksettavista korkeista palkoista. He paljoa mieluummin elävät sukulaistensa ja ystäviensä parissa kuin Amerikan rakennuskämpillä ja yhtiöiden hökkeleissä. Ainoastaan suuri kysyntä ja siitä johtuvat korkeat palkat voivat estää näitä ihmisiä palamasta kotimaahansa.

On myöskin muistettava, että siirtolaisemme asuvat kaupungeissa. Meidän kolmestatoista miljoonasta siirtolaisestamme asuu 72 prosenttia, eli 10 miljoonaa kaupungeissa. Jos nämä ihmiset olisivat asettuneet maalle maanviljelijöiksi, he eivät olisi jorkaisen taloudellisen merkin houkuttavissa. Mutta näitä ihmisiä sitoo ainoastaan heikot siteet Yhdysvaltoihin. He ovat täällä saadakseen parempia palkkoja. Jos joku toinen maa — ja vielä enempi heldän synnyinmaansa — tarjoaa niitä heille, he ovat valmiit lähtemään sinne. Kun otamme huomioon nämä seikat, niin huomaamme, että siirtolaisvirta kääntyy itäänpäin. Ja että Amerikassa tulee puute työläisistä.

Tällä tavalla Howe kuvaa tulevaisuutta, aikaa sodan jälestä. Hän lopettaa kirjotuksensa seuraavaan yleis-silmäykseen: "Ensimmäisenä puolena vuotena sodan päätyttyä Yhdysvaltain teollisuus saa käydä täydellä voimalla hankkiakseen Euroopan kansoille niitä tarpeita, joita ne kipeästi tarvitsevat, noustakseen taloudellisesta rappiosta. Tällä ajalla Euroopan teollisuudet eivät vielä ole tuottavat eivätkä niinmuotoin tarvitse työläisiä. Tällä kohoavat palkat työnkysynnän suureteasa, tai ainakin kaikki saavat työtä. Tällä ajalla me saamme huomattavan määrän siirtolaisia. Mutta niin pian kuin teollisuudet Euroopassa on saatu vastaamaan uusia olosuhteita, se myöskin alkaa tuottaa omiksi tarpeikseen ja työläisiä tarvitaan.

Silloin virta kääntyy kuten aikaisemmin on huomautettu."

Tuleeko Yhdysvalloissa sodan loputtua olemaan työvoiman puutetta kuten Howe koettaa todistaa? Jos tämän maan teollinen elämä pysyisi edes samana missä se nyt on Euroopan teollisuuden vilkastuessa, niin jotakin sellaista voisi odottaa pienoiskoossaan. Mutta sellainen otaksuma ei ole lainkaan mahdollinen. Jo alusa luomautin, että europalainen sota pelasti Amerikan toistaiseksi yhdestä vakavimmasta teollisuuspulasta, mitä on tunnettu. Tämä puula tulee sodan päätyttyä. Sen kehittymiseen on valkuttamassa monet seikat. Euroopan maat eivät voi maksaa sodan tuottamia suunnattomia velkojaan ja nousta taloudellisesta rappiosta muuten kuin teollisuuttaan kehittämällä. Kaupan ja teollisuuden täytyy nousta kykeneväisyydessä ja laajuudessa ei ainoastaan siihen missä se oli sodan alkaessa, mutta paljon korkeammalle. Yhdysvallat, joka nyt melkein yksinään hallitsee maailman markkinoita, löytää Euroopan kansoista vaarallisia kilpailijoita, paljoa vaarallisempia kuin mitä ne olivat ennen sotaa. Tämän maan kauppa ei voi laajentua vaan päinvastoin se tulee nykyisestäään suuresti supistumaan. Työttömyyttä ilmaantuu ennen kuulumattomassa laajuudessa. Vaikka Euroopan maat vetävätkin osan tämän maan työläisistä, joka on aivan luonnollinen seuraus — niin työläisiä jää tännekin aivan riittävästi. Ainoastaan henkilöille, joka haluaisi suurta työttömien armeijaa polkeakseen palkat mahdollisimman alas ja sitä tietä nousta voittajaksi tulevassa kilpailussa, tulevaisuus voi tuoda vakavaa huolta. Mitään todellista työvoiman puutetta ei tule olemaan, ei edes siinä määrässä, että palkat voisivat kohota yläpuolelle normaalin. A. M.